

GRÅGÅSEN

1/2025/ Årgang 26

SENIORUDVALGET DOF KØBENHAVN

www.dofkbh.dk

Forsidebillede: Tage Stampe, alliker

Ved du, at de fleste voksne alliker er standfugle, mens ungfuglene trækker til Sydvesteuropa om vinteren

SENIORUDVALGET

Joan Klausen	51928836	joanklausen18@gmail.com
Jan Chr. Mollerup	39658767/40508487	f.mollerup@mail.dk
Pamela Bartholomeuz	24824345	finnogbarti@gmail.com
Flemming Kragh Hansen	40200345	flemming.kragh.hansen@gmail.com
Lis Geertz-Hansen	30132179	geertz@mail.dk
Arne Borg	40551160	valde@toftebo.dk
Grethe Wenzell	51229985	grethewenzell@webspeed.dk
Bjarne Andersen	40552314	bispe32@youmail.dk

Seniorudvalget arrangerer årligt ca. 20 fugleture og 6 foredrag, fortrinsvis for DOFs ældre medlemmer. På vores ture har fuglene højeste prioritet. Vi lægger også vægt på et godt socialt samvær og nyder i øvrigt årets gang i naturen.

Som medlem af DOF kan du tilmelde dig Grågæssenes mailliste ved at sende en mail til Bjarne Andersen med oplysninger om navn, adresse, tlf.nr. og mailadresse.

Ligeledes kan du henvende dig til Bjarne, hvis du har adresseændringer eller hvis du ikke mere ønsker at stå på maillisten.

Bjarnes mailadresse: seniorudvalget@outlook.com

INDHOLD:

Året der gik	4
Gåsefjeren	5
Kloge kragefugle	8
Mit største dip	11
Camouflagekunst	14
Ground-rollers	17
Falsterbo	20
Favrholm	22
Sydsjælland	23
Juletur	25
Afviklede foredrag	26
Kommende foredrag	28
Kommende ture	30
Afbudsregler	32

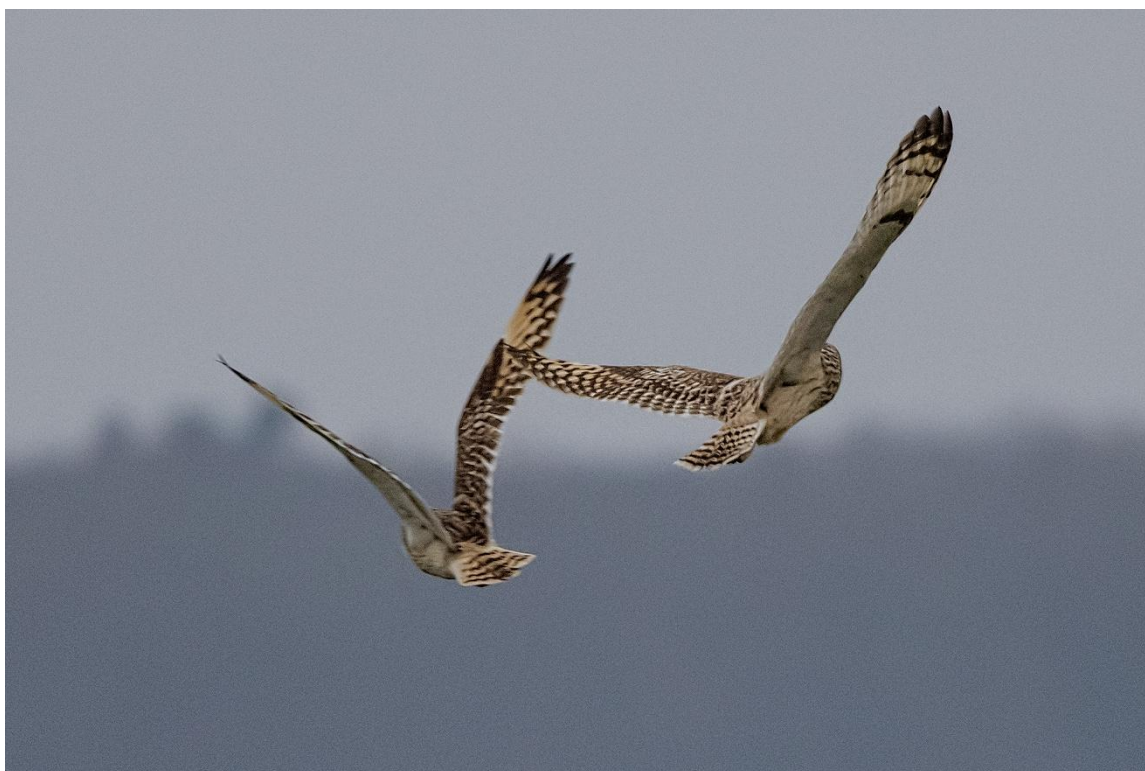
Skovskade

Foto: Finn Carlsen

Dobbeltbekkasin

Foto: Finn Carlsen

Mosehornugler

Foto: Jørgen Bjerring

Året der gik.

Af Grethe Wenzell

Igen et vellykket ” Gåseår” med mange oplevelser og flere, for os, nye lokaliteter.
Her er et udsnit af begivenhederne:

Det første nye sted var Favrholm Voldgrav ved Hillerød, som vi med lidt held fandt frem til og blev belønnet med rigtig mange fugle på søen

Turen til Tranås, som ingen vil gå glip af, var anbragt lidt senere i marts end den plejer, hvilke gav os traner i lange baner ved Pulken. Heldigvis var havlitterne ikke stukket af endnu, så vi fik dem i Abbakås

I april besøgte vi igen en ny lokalitet, nemlig Sprogø, som vi oplevede sammen med naturvejleder Peter Pelle, der med stor begejstring fortalte om øen og fuglene. Her fik vi et glimt af den rødhalsede gås.

En morgentur i april og en aftenur i maj, hvor vi besøgte henholdsvis Porsemosen og Sjælsø. Det var sangfuglene vi satsede på og fik bl.a. græshoppesanger og kæranger. Vi havde håbet på overbevisende nattergalesang, men her var vi ikke så heldige

Nattergalen fik vi heldigvis på flerdagsturen til Øland. Den smukke ø rummer alt hvad en ornitolog og en botaniker kan ønske sig.

Sæsonafslutningen blev en Sejlur på Maribosøerne med naturvejleder Uffe Nielsen – heller ikke noget vi havde oplevet før sammen med Grågæssene.

Efter sommerferien var vi igen i Vrøj (et nyt sted fra sidste år). Et meget fint vadefuglested med alt hvad hjertet begærer af vadefugle.

Så var der et besøg på Gedser Fuglestation, igen et nyt sted, hvor vi blev modtaget af to entusiastiske ornitologer, der var knyttet til stedet. Vi fik en hel masse at vide om fugletræk og ringmærkning.

En flerdagstur til Fyn med besøg på Johannes Larsen museet og Langeland.

- Og så var der lige mosehornuglerne på Avnø

Mosehornugle

Foto: Jørgen Bjerring

En stor tak til alle jer, der har sendt bidrag i form af billeder og artikler, store som små indlæg, til ”Grågåsen”. Jeg håber, at I også fremover vil støtte bladet.

Seniorudvalget ønsker alle Grågæssene et rigtig godt nytår

GÅSEFJEREN

Af Eva Husum Schmidt

Denne gang er gåsefjeren havnet i hånden på en nybegynder i fuglekiggeriet, så er I advaret! Der har været fugle i min barndom: masser af gråspurve i fugleneget af havre, mejser i den halverede kokosnød med afsmeltet fedt fra madlavningen og småfugle i foderhuset og måger omkring.

Ved Møllestrømmen i Haderslev, hvor jeg er vokset op, gik forskellige arter af ænder, som havde fået vingerne stækket. Dem blev vi sendt ned for at tegne i biologitimerne. Mandarinanden var min og venindernes favorit. Og så var jeg selv blåmejse hos pigespejderne – og er nu altså endt med at være grågås.

Jeg har altid elsket at opholde mig udendørs og tilbragt megen tid med køkkenhave, vandreferie, lange gåture, fouragering i naturen osv. Midt i livet traf jeg min mand og flyttede til Bagsværd, hvor det er blevet til mange, mange timer ved Bagsværd sø, Lyngby sø og i Hareskoven. Senere købte vi sommerhus ved Ulvshale strand på Møn. Der ligger naturperlerne på rad og række med vidt forskellige biotoper inden for gåafstand eller kort køreafstand.

Fugleinteressen begyndte dog først så småt under coronanedlukningerne, hvor vi pludselig var hjemme i dagtimerne om vinteren, når det var lyst. Jeg fik indrettet en hjemmearbejdsplads og en lille fuglefodringsplads lige uden for vinduet. Under de til tider langstrakte onlinemøder kunne jeg følge aktiviteten derude, og jeg slog gæster, der var nye for mig, op i ”Fuglene på Foderbrættet og andre havefugle”. Det var sådan jeg bl.a. lærte spætmejsen og skovskaden at kende.

I 2022 var jeg blevet træt af den lange pendlertur til min arbejdsplads i Odense og valgte at gå tidligt på pension som 62-årig. I foråret 23 opdagede jeg tilfældigt Fugleværnsfondens aktiviteter og tog så med på en begyndertur med frivilligruppen i Vaserne i maj måned.

Det var lidt af en åbenbaring at se og høre virkelig mange arter på et par timer og at få lov til at se fuglene helt tæt på i teleskoperne (jeg havde ingen kikkert på det tidspunkt). Her fik jeg god tid til at studere den gråstrubede lappedykker. En af de frivillige optog med sit kamera en lille film med en træløber, der kiggede ud af sit hul i træet og løb op ad stammen. Jeg var vildt imponeret! Og da vi både hørte og så lille flagspætte helt tæt på, var begejstringen stor og smittende hos alle. Det var også på den tur, jeg blev introduceret til appen Merlin, og da det jo var maj måned, var der masser af ”lytte” efter med appen. Den kom med på alle gåture i tiden efter og var en virkelig god hjælper både til at få øje på nye og velkendte fugle og til at få hul på det med at lære nogle fuglestemmer.

På et tidspunkt så jeg en dokumentar om øen Hiddensee ved Rügen, hvor bl.a. tranernes samling og træk blev omtalt. Kort efter blev vi opmærksomme på en flok traner, der fløj hen over Møn, og da jeg nu havde lært den karakteristiske trompeteren at kende, hørte jeg den selvfølgelig også straks efter i Bagsværd. Jeg besluttede, at vi skulle på en tranetur, og at det skulle være med nogen, der virkelig vidste noget om fugle.

Det endte med at vi tog på en endagstur med DOF-rejser til Pulken, og det var en kæmpe oplevelse. Det var i starten af april 2024, og det var den første dag med rigtig lunt forårsvejr, og der var heldigvis stadig rigtig mange traner tilbage ved Pulken. Og på vejen frem og tilbage stoppede vi ved 5-6 andre naturområder og nationalparker. Jeg mener, der blev set 75 arter - men dem har jeg selvfølgelig ikke set alle sammen. Ud over alle de mange fugle så vi også elg og vildsvin i den fri natur.

Skovskade

Foto: Finn Carlsen

Traneturen blev den konkrete anledning til, at vi blev medlemmer af DOF, da det var en forudsætning for at komme med. Derfor kunne jeg tage på DOF ture, bl.a. med DOF Nordsjælland til Gribskov. Her mødte jeg Grethe, som foreslog, at jeg kom med i Grågæssene, hvor jeg nu har været med på nogle ture i egne biler samt på turen til Store Vrøj og til Falsterbo.

Jeg er virkelig glad for at være med på ture med Grågæssene og med andre fugleentusiaster. Det er altid godt selskab, jeg er blevet godt modtaget alle steder, og jeg synes allerede, jeg har lært rigtig meget af jer erfarne og engagerede fuglekiggere.

Jeg kigger også meget efter fugle, når jeg går tur på Møn. Mange af jer kender sikkert Fugleværnsfondens områder på Nyord enge, Ulvshale, der er udpeget som naturnationalpark, og jordbassinerne ved den nedlagte sukkerfabrik i Stege, hvor man til tider bl.a. kan se flokke på mange hundrede troldænder.

På en tilfældig weekend på Møn i oktober i år så jeg bl.a. en flok på ca. 30 stillitser ved Stege planteskole, hvor de fløj lidt rundt og fouragerede, og der var god mulighed for at se dem tæt på. Jeg så kernebider for første gang, da vi var ude ved Møns klint. Kvækerfinker så vi både der og i

Hegnede skov, som blev plantet tæt på vores sommerhus for 20 år siden, og hvor der er fyldt med rønnebær og andre bær om efteråret.

Spætmejse

Finn Carlsen

Vådområdet fra Ulvshalevej ned mod Stege Bugt var fyldt med gæs, især kæmpeflokke af bramgæs. Men også grågæs, selvfølgelig, blisgæs og canadagæs. Stæreflokke holdt til ved kvæget på strandene. Ved stranden så jeg bl.a. enkelte edderfugle, svartbag og toppet skallesluger. Engpiber både så og hørte jeg mange steder langs stranden, når det var vindstille. Fuglekongerne kunne høres mange steder, men jeg fik ikke set dem rigtigt denne gang.

Havørne ser jeg næsten hver gang dernede, men denne gang var det kun i det fjerne. Og så startede weekenden med at vi for første gang så nordlys i Danmark – det var også en helt særlig naturoplevelse.

Fuglene giver en helt ny dimension til det at færdes i naturen, efter jeg er begyndt at lægge mere mærke til dem. Som nybegynder er der rigtig mange muligheder for at se en art for første gang, og det er selvfølgelig rigtig sjovt. Men det er også dejligt at genkende dem og genopfriske hukommelsen. Jeg kan også godt lide, at kendskabet til fugle har så mange dimensioner: udseende på land, til vands og i luften, adfærd, sang, kald, hvor man kan træffe dem, hvornår osv. Der er virkelig meget at tage fat på.

Når jeg tager kikkerten med ud at gå, kommer der et ekstra formål med at gå. Der kommer en god variation mellem fordybelse og nærvær om fuglene og blot at suse igennem landskabet på en frisk motionsvandretur.

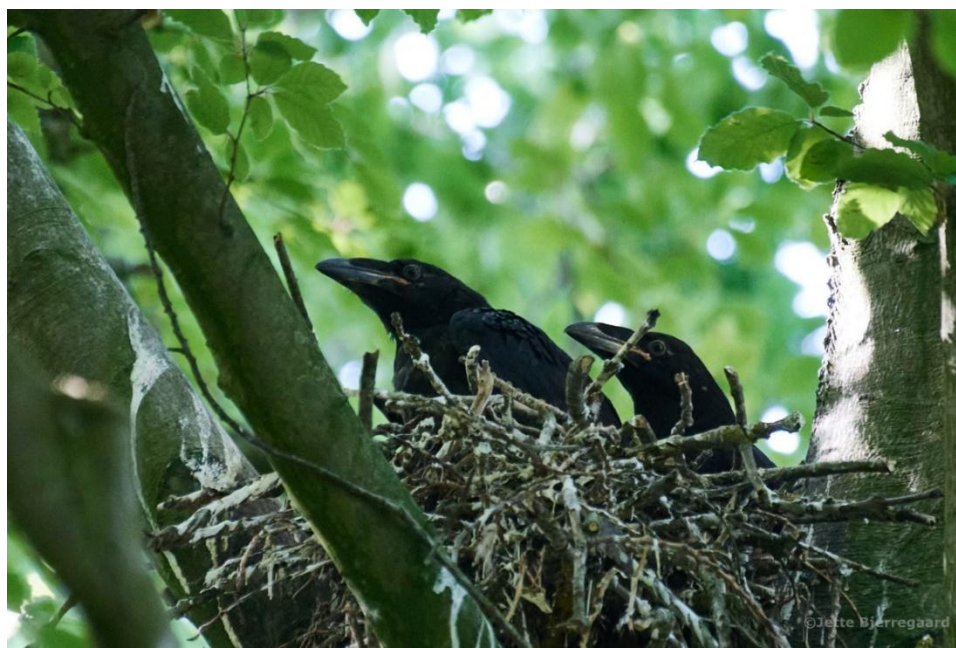
Jeg har ikke travlt med at nå at lære en masse, og jeg kommer nok ikke til at sidde i mange timer bøjet over fulgebøgerne. Men jeg er glad for at lære nyt ude i naturen, og jeg glæder mig til at være med til flere aktiviteter, foredrag og udflugter sammen med Grågæssene.

Roskilde Havns kloge kragefugle

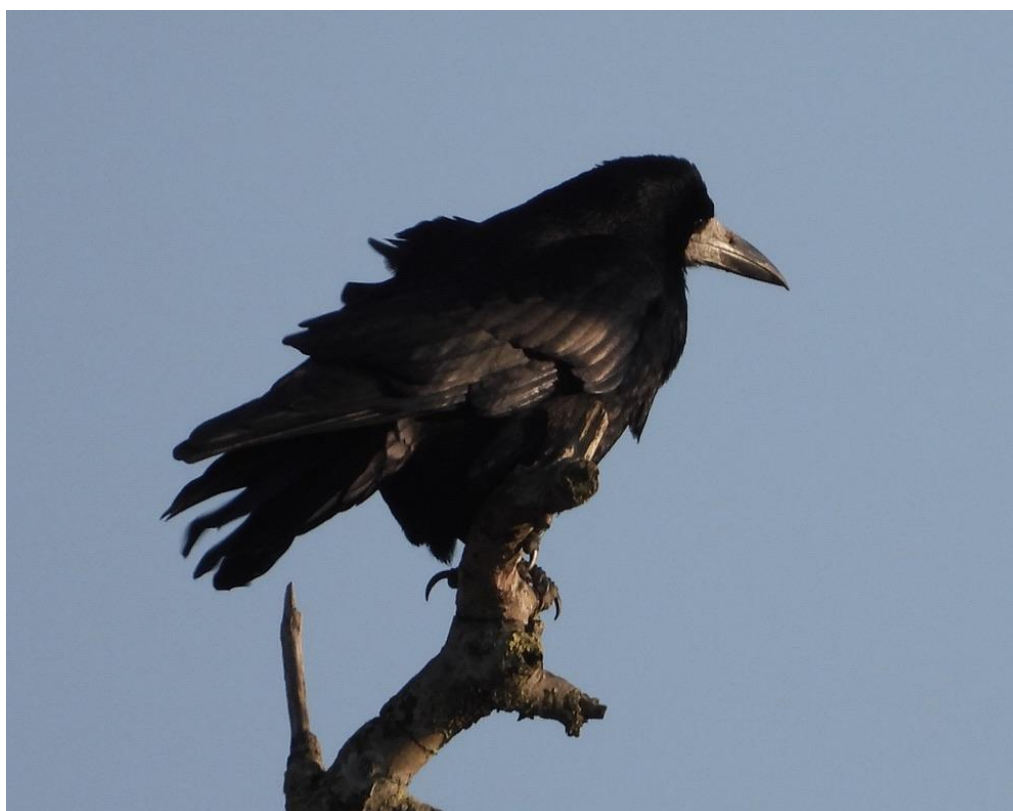
Af Jørgen Brink Hansen

Kragefuglene er langt de klogeste fugle, vi finder i Danmark, og raven er måske den klogeste fugl af alle. Det er ikke tilfældigt, at Odin havde to ravne, Hugin og Munin (Tanken og Mindet) siddende ved sin side - og at de blev sendt ud i verden for at komme tilbage for at fortælle om dens tilstand.

Raven ser vi nu sjældent på havnen, men den er dog lige i nærheden i Boserup skov. Men råge, allike og gråkrage er stort set altid at finde. Kragefuglene er meget omstillingsparate og har tilpasset sig et liv i byerne, både hvad angår redesteder og føde.

Ravne, foto: Jette Bjerregaard

Råge

Foto: Jørgen Brink Hansen

Rågen kendes på sin sorte fjerdragt med et nøgent parti omkring det lange næb.

Den ses ofte i store flokke især omkring solnedgang, hvor mange råger overnatter sammen i bestemte træer her i Kællingehaven, hvor der også er en redekoloni.

Rågen bruger ikke normalt redskaber, men har vist sig i fangenskab at være i stand til både at forarbejde og bruge dem, f.eks. at lave en krog af et stykke ståltråd for at fiske noget føde ud af et rør. I naturen lever den mest af planteføde og hvirvelløse dyr som snegle og insekter, men tager også gerne madaffald fra pølsevogn og iskiosk på havnen.

Alliken er den mindste af vores kragefugle.

Den kendes på sin grå nakke og det lyseblå, næsten hvide øje.

Alliker kommunikerer med øjet, og er også meget opmærksomme på et menneskes blik.

Allike

Foto: Jette Bjerregaard

Den bygger i modsætning til de andre rede i hulheder, bl.a. i skorstene, og har derfor været skyld i adskillige dødsfald, idet folk med kakkelovne har fået kulilteforgiftning, fordi røgen ikke kunne slippe ud.

Har man en allikerede i skorstenen, kan man få skorstensfejeren til at fjerne den og sætte en rist op, så der ikke kan etableres en ny.

Alliken lever af samme føde som råger og følges ofte med dem. Rågerne giver på grund af deres størrelse en vis beskyttelse mod rovdyr som duehøg og ræv.

Gråkragen plejer vi bare at kalde krage, men efter at den sorte form, der findes i Sønderjylland, er blevet en selvstændig art (sortkrage), skal den, vi kender herfra, nu kaldes gråkrage.

Den kendes på den grå farve på ryg, nakke og bryst og den sorte farve på næb, hoved, vinger og hale.

Gråkrage

Foto: Jette Bjerregaard

Gråkragen bygger som rågen sin rede i høje træer, men er mere territorial og laver derfor ikke kolonier.

Føden er også her meget alsidig: Korn, frø, nødder, orme og insekter, mus, muslinger, men også fugleunger og –æg.

Kragen knuser nødder og muslingskaller ved at flyve 5-6 m op i luften med dem og så lade dem falde ned på et hårdt underlag. Nogle krager har fundet ud af at lade nødderne falde på en befærdet vej og så lade biler køre over dem, for derefter at guffe kernerne i sig.

Gråkragen har været senere end de andre til at tilpasse sig bylivet, måske fordi den er blevet efterstræbt af mennesket og stadig må skydes fra 1/9 til 31/1.

Skovskade og husskade hører også til kragefuglene. Husskaden ser vi i byens haver og skovskaden i Boserup skov. Den gemmer nødder som vinterforråd og har en formidabel hukommelse.

En skovskade kan have flere tusinde nødder gravet ned i jorden. Den kan huske, hvor de er, og hvilke der er blevet spist. En sådan rumlig intelligens kan de færreste mennesker præstere. Og så med en hjerne, der er mange gange mindre end menneskets.

Husskade

Foto: Jette Bjerregaard

Skovskade

Foto: Finn Carlsen

Denne historie er skrevet i 2004 til det hedengangne københavnerblad PICA, mens jeg var i redaktionsgruppen. Vi havde et tilbagevendende indslag under overskriften ”Mit største dip” hvilket betyder en sjælden fugl man kører efter, men ikke får at se.

Mit største dip

Af Arne Volf

For at starte med begyndelsen, altså ikke ”Først skabte Gud jorden” osv., men dette fænomen at kikke på fugle, det kan jo godt blive lidt af en religion, og egentlig må man vel ikke have flere religioner? Nå, men man kan vel godt være en god kristen, selv om man kigger på fugle?!

Men ”Det skete i de dage” i juni 1970 på Jægersborg Kaserne. Jeg sad på min flade og gloede ud ad vinduet, det gør man jo, når man er i Majestætens bukser, da jeg opdagede en fugl med rød hale svirrende foran et hul i et hult træ. Nysgerrig over min iagttagelse hankede jeg op i en motorvognsfører, og vi daffede til Gentofte, hvor jeg købte Politikens ”Fugle i Farver” (den har sin plads på reolen endnu) og blev vildt forundret over hvor mange syrede fugle man kan se i Danmark, udover rødstjerten, thi det var jo en sådan jeg havde set. Dagen efter måtte motorvognsføreren holde for igen. Denne gang gik turen til Synoptik, hvor jeg erhvervede mig ”en virkelig god kikkert” til 265 kroner. Nu var jeg rustet til at gå i felten.

Dobbelt bekkasin

Foto: Finn Carlsen

Årene gik, og jeg gik også- helt alene og tossede rundt, og mente at jeg var en fandens karl til at finde fugle. På 18 år fik jeg spottet vel omkring 40 arter, så det var noget der rykkede! En opfordring fra en kollega til at melde mig ind i Dansk Ornitologisk Forening, afviste jeg totalt med en dengang nærmest fobisk angst for foreninger- desværre!!

Skæbnen

I 1988 ændrede vi vores centralfyr fra olie til gas. Det resulterede i et sandt bombardement med tonsvis af glittet papir fra HNG (Hovedstadens Natur Gas) om alle deres fortræffeligheder. Jeg læste aldrig i de mange kilo miljøsvineri, der dumpede ind ad døren hver uge, og har i øvrigt ”takket nej

til reklamer” for mange år siden. Men min bedre halvdel læser alt hun kommer i nærheden af, det blev min skæbne.

En dag præsenterede hun en farvelagt HNG-folder for mig. KAFFE, GAMMEL DANSK OG FUGLE PÅ ØLSEMAGLE REVLE med turledere fra Dansk Ornitologisk Forening. ”Var det ikke noget for dig?” spurgte hun skævt smilende. Lidt modstræbende begav jeg mig på vej mod ”Pølsen”, med min Synoptik-kikkert om halsen og Fugle i Farver i lommen. HNG’s Londonbus med store reklamer på, var kørt i stilling på P-pladsen ved kiosken, og mere end hundrede Gammel Dansk-forlegne hoveder var mødt op.

Guruer, bjergtagning og eufori

Da kaffe, sprut og rundstykker med smør og ost var fortæret, blev vi delt op i fire hold, som gik mod hver sit verdenshjørne, guidet hele ”pølsen” rundt af erfarne DOF-turledere. Skæbnen ville at jeg kom i Henrik Visbys gruppe. JER VAR BJERGTAGET!! Inden vi var færdige med sydspidsen, havde jeg set flere nye arter, end jeg selv havde fundet de forgangne 18 år. Og alle de stemmer han kunne genkende. ”Bekkasin” ”Gul Vipstjert” ”Splitterne” ”Engpiber”. Det kom fra ham som skidt fra en spædekalv. Dette betragtede jeg dog med en vis mistro. Kunne sådan noget lade sig gøre? Men jeg klamrede mig alligevel til Henrik som en burre, hele turen rundt, og bombarderede ham med mere eller mindre begavede spørgsmål i en lind strøm.

I nærmest euforisk tilstand piskede jeg hjem og meldte mig ind i DOF, og i mit første nummer af ”FUGLE”, blev de grå sider hurtigt spottet. Aha! Henrik har sgu ture i Vestskoven. Afsted gik det førstkommende lørdag. OG HAN KUNNE HUSKE MIG! (ikke så mærkværdigt). Jeg fortsatte min strøm af spørgsmål, så andre turdeltagere opgav at få indført et ord. Helt afskrækkende kan jeg dog ikke have virket på Henrik, thi vi er nære venner i dag. ”Henrik Min Guru, jeg er i evig taknemlighedsgæld til dig” Nå, men der er løbet meget vand i åen siden, og interessen for de kære befjerede kræ har været en opadgående kurve. Og så måtte det jo ske, nærmest som en naturlov, at man møder sin Guru nummer to, fænomenet K-M-O Klaus Malling Olsen, og ender på hans legendariske mandagsaftenskolehold. Der gik jeg i 17 år.

Dette er ikke en kabylerspætmejsse- kan desværre ikke skaffes på lovlig vis – men én af vores hjemlige spætmejsjer
Foto: Finn Carlsen

Kabylerdyret

En mandag aften først i 90'erne diskuterer vi spætmejsler på aftenskolen, og talen falder selvfølgelig også på den meget svært opnåelige Kabylerspætmejsle.

”Kabyler, hvorfor katten hedder den sådan?”

”Jo ser du, den lever kun et sted i verden. I Kabylerbjergene i Algier”

”I Algier! Der har jeg sgu stillet typehuse op. Men hvor ligger Kabylerbjergene?”

Det fik jeg ikke rigtigt noget svar på. Men et stykke tid efter tog jeg mig sammen, og fremdrog mit Michelinkort over Algier, slog op i registeret. K – Ka – Kab - ja, der stod det jo, Kabylie side 63 K-3. Åh – Ååh, det er da rimeligt tæt på Constatine. Det var i Constatine jeg i 1978 byggede typehuse. Vi havde kun fri om fredagen og yndede at køre til Middelhavet for at bade, men hvis vejret ikke var til det, kørte vi rundt i den smukke bjergrige natur og kiggede efter vilde aber, som vi fodrede med appelsiner.

Nedturen

Jeg fik lidt hjertebanken og svedige håndflader, da jeg så hvor Kabyler Bjergene ligger. Var det ikke der vi kørte rundt og kiggede efter aber? Efter en nærmere granskning af kortet, kunne jeg konstatere at det VAR Kabyler Bjergene vi kørte rundt i. Nejiii hvor jeg ærgrede mig. Tænk hvis jeg havde været lidt mere ”på” der i 78, så havde jeg haft et af de svedigste kryds, man kan få i Vestpalæarktis. Jeg lukkede kortbogen og sad lidt og sundede mig, inden jeg tog mig en gin og tonic som trøst.

Livet går jo videre, også uden Kabylerdyret. Men hvis jeg nogenstinde får chancen for at komme til Algier igen, kunne jeg godt tænke mig at se hvordan husene, jeg var med til at bygge den gang, ser ud i dag – og så kunne det jo være at jeg lagde turen omkring ”det der bjerg” for at se om aberne stadig er der.

SÅ ER DER LIGE PLADS TIL ET VINTERBILLEDE

Kvækerfinke

Finn Carlsen

En mester i camouflagedkunst

Tekst og fotos af Torkild Kristensen

Skovsangeren hører til de mange små grøn- eller brunlige fugle, som hvert forår og sommer skaber liv i naturen, men nu for længst er draget sydpå for at overvintre - de fleste til Afrika. Det kan være vanskeligt at skelne mellem sangerne, da mange af udseende ikke adskiller sig stort fra hinanden. Dertil kommer, at de fleste lever ret skjult.

Heldigvis har de hver især deres meget forskellige bidrag til naturens sangkor, og for skovsangerens vedkommende er det en trillende melodi, der tit bliver sammenlignet med den lyd, der kommer fra en snurrende mønt på en marmorplade, efterfulgt af en række vemodige og pibende toner.

Af udseende kendes den bedst på en skinnende gul øjenbrynstribe og en renhvid farve på bryst og bug samt bøgebladsgrønne vinger med gulgrønne svingfjer.

Den fouragerer på insekter og edderkopper oppe i trækrone, hvor den også foretager sangflugt med svirrende vinger i lige linie fra træ til træ.

Efter løvspring er det næsten ikke til at få øje på den.

Ingen anden sanger er så udpræget knyttet til skovens indre som skovsangeren. Den ankommer sidst i april og har kun kort tid til yngleaktiviteterne, da den allerede returnerer til tropisk Afrika i løbet af august.

Når der skal findes et ynglested, falder valget for det meste på gammel bøge- eller egeskov, og Jægersborg Dyrehave er derfor et oplagt sted.

Da reden bygges direkte på jorden, stiller skovsangeren flere krav til stedet: et lukket kronelag oven over, en ikke for høj skovbundsbevoksning og gerne et par lave buske tæt ved.

Det stiller sangposter til rådighed og giver mulighed for at nærme sig reden uden at blive set. Endvidere vælges gerne let skrånende terræn, sikkert for at undgå, at reden i regnfulde perioder kommer til at ligge i en vandpyt.

En rede bygget direkte på jorden er naturligvis meget udsat for angreb af rovdyr som ræv og skovmår samt af egern og skovskader (som begge kan finde på at stjæle æg), hvis ikke der tages særlige forholdsregler.

Her kommer skovsangerens camouflagexpertise til nytte.

Reden bygger hunnen på en ugestid af tæt vævet græs og andre plantematerialer, overdækket af en kuppel bestående af visne blade. Den færdigbyggede rede falder fuldstændigt sammen med skovbunden, og når græsset omkring den er vokset lidt, er reden så godt som umulig at opdage, medmindre man er så heldig at se skovsangeren dykke ned til den med redemateriale eller senere med føde til ungerne.

Hunnen lægger 5-6 æg, som udruges i løbet af et par uger. I rugetiden kommer hannen med føde til hunnen. 11-12 dage efter endt udrugning flyver ungerne af reden, men følger den første tid med forældrene rundt i trækronerne for at lære fouragering og flyvningens kunst inden den lange rejse til Afrika.

På en grå og blæsende dag i begyndelsen af juni lod fem skovsangerunger sig for første gang skimte gennem græsset, da de kiggede ud fra reden i venten på forældrenes ankomst med mad. Næste dag var reden forladt, og skovsangerfamilien ikke at se eller høre.

Groundrollers i Madagaskar

Af Flemming Lundgren

Jeg ser min første Ground-roller den 8. november 2022 i Itaty i det sydlige Madagaskar. Det er en Long-tailed Ground-roller, og dermed er et mål nået.

Tilbage i 1985 runder jeg min fugleart nr. 200 i Camarque, Frankrig. Det er en biæder, og den er fantastisk. Der er noget mere gang i farverne end hos grågåsen, og også noget mere gang i måden at flyve på.

Det er kærlighed ved første blik, og jeg har siden sammen med min kone Helle været på mange spændende rejser for at se andre arter af biædere. Familien Bee-eaters/biædere tilhører ordenen skrigefugle (Coraciiformes), som også omfatter Todies/todier, Motmots/motmoter, Kingfishers/isfugle, Rollers/ellekrager og Ground-rollers/jordellekrager. (Hærfuglene er nu flyttet til samme orden som næsehornsflugene).

Disse familier fortjener også lidt ekstra opmærksomhed. I mange år stod der et trist 0 ud for sete arter af Ground-rollers og todier, så det må der gøres noget ved

Long-tailed Ground-rollers

Foto: Mads Elley

I 2022, da der igen blev åbnet for rejser efter coronaen, fik jeg via en fuglerejse til Cuba set Cuban Tody, og nu skulle Ground-rollers i bogen på en privat arrangeret (Mads Elley) fuglerejse til Madagaskar.

Vi startede i det tørre sydlige Madagaskar, og med en lokalguides hjælp lykkedes det efter et stykke tid at finde en Long-tailed Ground-roller/langhalet ellekrage mellem de tornede buske i halvørkenen. En herlig fugl, som mindede mig om den amerikanske Roadrunner.

Vi rejste så længere nordpå ad Madagaskars elendige veje og fem dage senere kommer vi til Sahamalaotra Forest, hvor vi fik set både Pitta-like Ground-roller og Rufous-headed Ground-roller. Den sidste fik vi set udmærket, men der var desværre ingen, der fik et brugbart foto af den.

Scaly Ground-roller

Scaly Ground-rollers

Mads Elley

Pitta-like Ground-roller

Foto: Mads Elley

Vi er seks dage senere nået yderligere nordpå til Mantadia National Park, hvor vi på en junglesti hører det dybe korte gentagne kald fra Short-legged Ground-roller/jordellekrage.

Det er kun Mads og mig, der sammen med et par guider har mod på at gå efter lyden ind i junglen, og det bliver da også en interessant tur gennem sump og over faldne kæmpetræer og et vandløb, inden vi når frem til fuglen, som heldigvis fortsætter sin kalden.

Der er et par, og vi kan se, at det her er hunnen, der kalder. Jeg bliver sammen med en guide og holder øje med fuglene, mens Mads og den anden guide leder efter en nemmere vej, så de andre også kan få muligheden for at se denne specielle fugl.

Der går lang tid – og endnu længere tid, og endelig kan vi høre, at der kommer nogle på den anden side af vandløbet. Det er Helle, der kommer sammen med guiden, der lige flytter et par store træstammer, så Helle kan komme tørskoet over vandløbet.

Selv om fuglene har flyttet sig, har de været nemme at følge, da hunnen fortsat kalder næsten konstant, så Helle får også set dem godt.

Short-legged Ground-Roller

Foto: Mads Elley

Samme dag viser guiderne os hen til et sted, hvor den sky Scaly Ground-roller/skællet ellekrage har rede.

Vi får god hjælp af guiderne til at balancere på træstammer over vandløb og når frem til stedet, hvor vi går i skjul. Efter noget tid viser fuglen sig i glimt på længere afstand, og til sidst har vi den helt frit på fin afstand. Fantastisk – og dermed er det lykkedes at se alle fem arter af Ground-rollers!

På rejsen til Madagaskar fik jeg også set Madagascar Hoopoe, som var min sidste manglende af de tre arter af hærfugle, Red-tailed Tropicbird, som var min sidste manglende af de tre arter af tropikfugle, Madagascar Cuckoo-roller/gøgeellekrage, 9 af de 10 arter af Coua/silkegøg, alle tre arter af Mesite/drosselrikse, 3 af de 4 arter af Asity/asiti og 19 arter af Vanga, herunder Helmet Vanga/hjelmvanga, som lå øverst på mange af deltagernes ønskeseddel.

For mig blev det 123 nye fuglearter.

På en fuglerejse til Madagaskar ser man selvfølgelig også andre ting, så som andre turister fik vi set store og små lemurer, kamæleoner, baobabtræer og spøjse insekter som girafbiller.

Bustur til Falsterbo og Skanør 16. oktober 2024

Af Lis Geertz-Hansen

Vejrguderne havde lovet 17 meter i sekundet, sol og tørvejr på Falsterbohalvøen.

Vi tog afsted fra Ballerup i svagt morgenlys, og mens vi kørte over Øresundsbroen, stod solen op på smukkeste vis, mens tusindvis af skarver iagttog os fra Peberholm.

Det blæste i Falsterbo, men vi trodsede blæsten og velforsynet med egen kaffe og kanelbullar fra Annas Bageri gik vi ud mod Nabben.

Foto: Lis Geertz-Hansen

Bramgæs

Foto: Jørgen Bjerring

Over os vrimlede det med duer og alliker udtrækkende mod Stevns. Der var også masser af småfugle, flere arter, og en del bramgæs, som fløj utrolig lavt og prøvede udtræk fra flere positioner. Senere kom der spurvehøge til, og i læ af fyret hørtes fuglekonger i fyrhaven.

Foto: Lis Geertz-Hansen

Videre mod Ljungen, hvor vi indtog frokosten i læ og sol. Det var småt med rovfugle og ornitologer, men der kom dog både glenter, blå kærhøg og musvåger i kikkerterne.

Vi gik en tur gennem skoven og ud til de to fugletårne, beliggende i kanten af skoven.

Da vi kom ud af skoven, kom 18 traner forbi.

Sidste stop på turen var bag Skanør Kirke.

Flere traner og en flok blisgæs fløj over, samt igen

store flokke bramgæs. Vi gik ud og kiggede ned i Flommen. Det blev et ganske givtigt besøg, der var bl.a. dobbeltbekkasiner, storspover, spidsand og hjejler.

Dagen sluttede med lumumba ved bussen. Vi noterede 57 arter på turen, som foregik i ro og mag og i det skønneste efterårsvejr.

Traner

Foto: Jørgen Bjerring

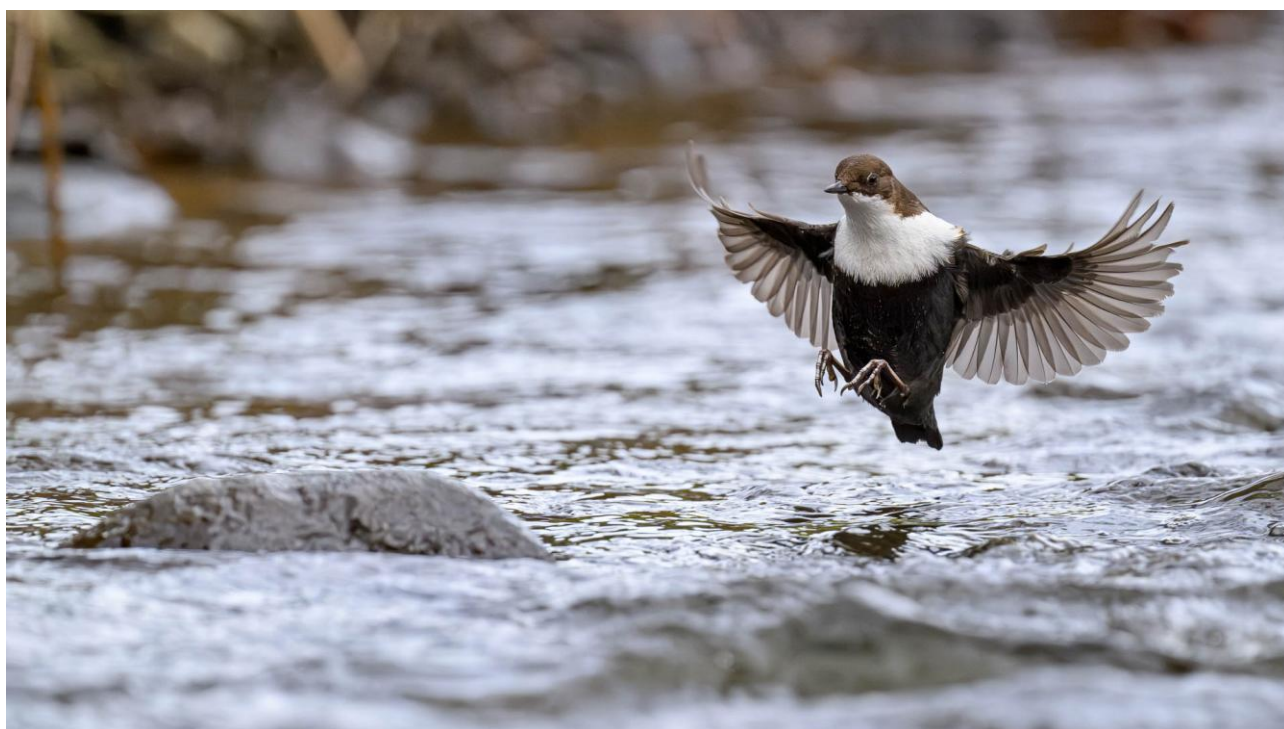
Tur i egne biler til Solbjerg Engsø, Stenholtsvang og Favrholt 6. november 2024

Af Lis Geertz-Hansen

Vejret var overskyet og vindstille, og efter en smuk køretur gennem nordsjællandske skove mødtes omkring 30 grågæs op ved Tibberuphus i kanten af Solbjerg Engsø. Vi gik ud til udsigtspladsen, hvor to havørne var på plads i det udgåede træ ude i søen. Det vrimlede ikke med fugle, men diverse andearter var repræsenteret.

Vi kørte videre gennem Grib Skov, hvor der stadig var virkelig mange blade på træerne i skønne efterårsfarver.

Næste stop var Stenholtsvang. I det lille, men livlige vandløb langs med stien fik vi øje på en vandstær, som plaskede rundt i det lave, men levende vand. I modsætning til forårsturen, kunne vi denne gang gå tørskoede ind til fugletårnet, som havde fået en overhaling, og fremstod solidt.

Vandstær

Foto: Finn Carlsen

Der var virkelig mange troldænder i søen, toppede lappedykkere og hvinænder, en enkelt spidsand lyste op i flokken. Mens vi nød kaffen og frokosten fløj en flok halemejsler over.

Sidste stop på dagens tur var Favrholt fugletårn. På forårsturen var der 100 parkeringspladser, nu var det meget svært at finde en ledig. Denne gang var der ikke så mange fugle i søen, men knarænder, en spidsand og en sangsvane lod sig se, og på turen tilbage mæskede en flok stillitser sig i tidslerne på marken.

Der blev iagttaget 36 arter på turen.

Bustur til Knudshoved Odde og Avnø den 27. november 2024

Af Bjarne Andersen

Vi mødtes kl. 8.00 ved Ballerup Rådhus – det er jo den mørke tid og der er ingen grund til at komme frem før det er lyst, og turen var sat til at slutte kl. 18.00.

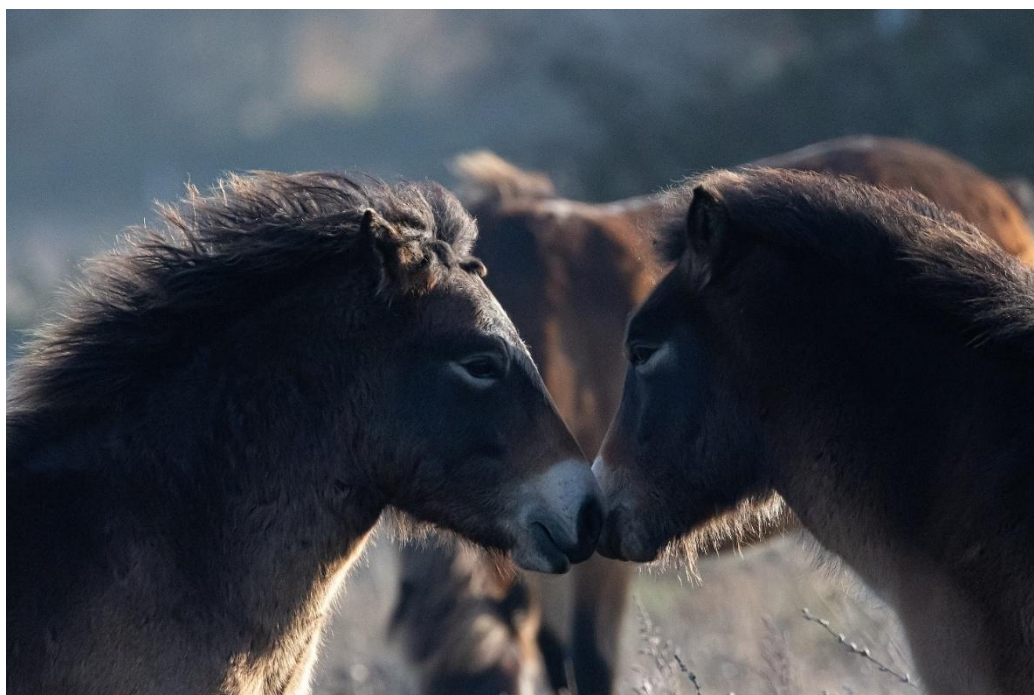
Efter opsamling ved 31 A fortsatte vi mod Knudshoved Odde. Der var ikke mange fugle at se undervejs. Da vi nærmede os, passerede vi Rosenfeldt Gods, der ejer hele området og hvor ejeren har gjort meget for naturen.

Første stop var i kanten af Knudsskov hvor der var en parkeringsplads, som vi kunne benytte efter at have købt en dagsparkering til 25 kr. I kanten af P-pladsen lå en jættestue og en langdysse.

Herfra gik vi til kysten for at få et kik ud over Smålandsfarvandet, det var utroligt så meget brombærkrat der var i det lille stykke skov.

Foto: Bjarne Andersen

Foto: Jørgen Bjerring

Næste stop var ved formidlingshuset, hvor Flemming i forbindelse med research i området havde konstateret der var et toilet – uheldigvis var det lukket i vinterperioden.

Her blev formiddagskaffen og hurraråb i anledning af Jens fødselsdag klart i solskin og blæst.

Vi gik en tur mod vest (den korteste rute) og havde undervejs flere lille lappedykkere i vandhullerne langs vejen og en vandrefalk i et træ blev fotodokumenteret. Lidt længere fremme gik vi mod kysten, hvor det viste sig, at vi skulle ned ad en lidt stejl trappe for at gå 50 m på stranden til en ny trappe vi så skulle op ad.

Foto: Bjarne Andersen

Da vi alle var samlede i bussen, satte vi kurs mod Avnø og frokosten. Her var det tanken, at vi efter frokost skulle gå en tur ud over engen og mod den vestlige del, men mosehornuglerne ville det anderledes og allerede medens vi spiste kom de flyvende. Det blev derfor en relativt kort gåtur, hvor vi rigtigt fik set mosehornugler tæt på.

Mosehornugle

Foto: Jørgen Bjerring

Hjemturen blev derfor fremrykket og efter lumumbaen – som vi trængte til, da det nu var blevet gråvejr – satte vi kl. 15.00 igen kursen mod nord.

Vi var 39 deltagere der så/hørte 39 arter, bl.a. lille lappedykker, sangsvane, rød glente, blå kærhøg, vandrefalk, storspove, mosehornugle, engpiber og sortmejse.

Juleturen d. 18. december

Af Joan Klausen

24 Grågæs trodsede vejrudsigten og mødtes på parkeringspladsen ved Sandet i Værløse. På mirakuløs vis stoppede regnen, da vores juletur gik i gang. Humøret var højt ikke mindst ved tanken om de mange lækkerier, der sandsynligvis ventede.

Vi gik først i samlet flok til fugletårnet ved Præstesø, der trods våde og glatte gangstier var muligt at forcere uden brækkede knogler. Der var uventet en del fugle at se, mange ænder, toppet lappedykker og lille og stor skallesluger.

Efterfølgende gik vi mod fugletårnet ved Søndersø, enkelte drejede af lidt tidligere og fulgte stien til bålhytten, mens resten fortsatte mod fugletårnet, der overraskende også var farbart. Der blev blandt andet set mange troldænder og blishøns, mens et par fiskehejrer havde slået lejr i træerne på modsatte side af søen.

En del havde glæde af små flokke af fuglekonger, og der blev set pænt store flokke af vindrosler og sjakkere.

Turen rundt sluttede ved bålhytten, hvor Arne ventede os med et stort fint bål. Som sædvanligt diskede de fremmødte op med alverdens lækkerier, hjemmebagte småkager, chokolade og ikke mindst flere flasker med små skarpe.

Alt i alt en meget hyggelig afslutning på Grågæssenes fugleår. Der blev set i alt 33 arter.

Foto: Joan Klausen

En ukuelig ringmærker

Af Grethe Wenzell

Johannes Bang holdt foredrag for Grågæssene d. 23. oktober 2024

Vi blev underholdt på bedste vis. Johannes har i den grad været tæt på fugle og havde mange interessante ting at fortælle.

Han har klatret i høje træer, stået på høje stiger, ladet sig fire ud over skrænter for at nå fugleredererne. Det være sig tejt, natugle, tårnfalk, hvinand m.m.

Vi fik mange fine detaljer om f.eks. hvordan man når frem til en nattergalerede, som er på jorden ofte mellem brændenælder, uden at give ræven lettere adgang til reden, - Hvordan man finder løvsangerens rede – om de genstridige aggressive blåmejser.

I 1985 begyndte han målrettet at sætte fuglekasser op bl.a. til hvinænder og var på den måde med til at fremme bestanden

Johannes har ringmærket fugle i mere end 70 år, er altså startet i en meget ung alder og har stadig entusiasmen i behold. Det kan godt være at han undgår de høje stiger nu, men han er stadig aktiv.

Det blev en meget inspirerende eftermiddag, hvor Johannes med lune begavede os med sin store viden om fuglene.

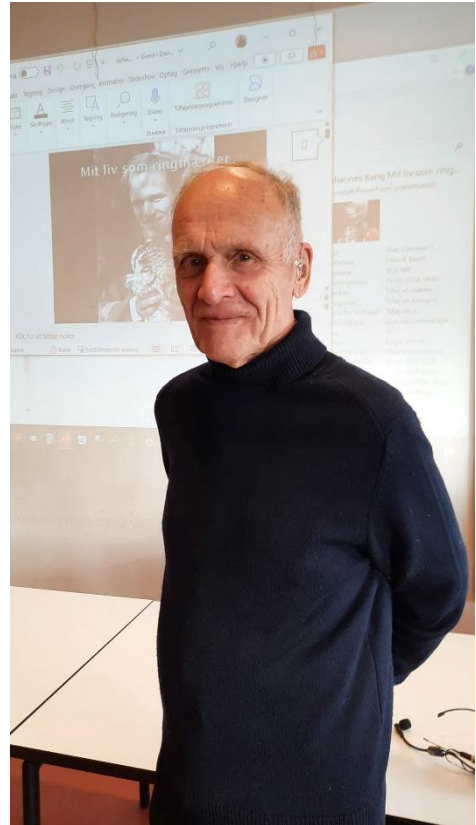

Foto: Bjarne Andersen

En rejse gennem den afrikanske natur med Mads Hagen

Af Jan Chr. Møllerup

Den 20.11.24 havde vi for anden gang besøg af Mads Hagen.

Jeg tror mange husker den unge fotograf fra hans første besøg og hans velovervejede tilgang til naturfotografiet samt hans fotos fra Danmark

primært Lolland Falster.

Denne gang skulle vi uden for Danmarks grænser og til Afrika for at se hans fotos fra Kenya og Zimbabwe. Det blev en rejse gennem den afrikanske natur med rigtig mange fine fotos fra flere lange Afrikaophold.

Selv om hovedstadsområdet var ramt af omfattende problemer på toget den eftermiddag var deltagerantallet kun påvirket i mindre omfang, så mange fik mulighed for at se Mads Hagens virkelig fine optagelser fra Afrika.

Besøg af en ildsjæl.

Af Grethe Wenzell

Inger Kærgaard, botaniker, flagermusforsker og underviser holdt foredrag i Vanløse Kulturhus onsdag d. 13. december

Inger fortalte med stor entusiasme om flagermusen og om sine flagermusprojekter.

Ved hjælp af en detekter scanner hun for ultralyd, som er det flagermusene bruger til at fange insekter med. Forskellige flagermusarter bruger forskellige ultralydsfrekvenser.

Flagermusene er afhængige af insekter, der igen er afhængige af hvordan det står til med byens biodiversitet.

Hun ønsker at finde ud af ud af hvor de opholder sig om dagen, hvor mange der er og om de trives. Derfor har hun stor opmærksomhed på byens træer specielt i Fælledparken, som er et yndet sted for det lille flyvende pattedyr.

Inger er i tæt samarbejde med kommunen og må af og til tage sine kampe, for at få dem til at forstå træernes betydning for flagermusene.

Vi er ikke i tvivl om at Inger brænder for flagermusene og gør et stort arbejde for at udbrede kendskabet til det totalt fredede pattedyr. Jeg tror at mange af os fremover vil være mere opmærksomme på mulige ”flagermustræer”.

En fornøjelig eftermiddag midt i juletravlheden.

Foto: Bjarne Andersen

Kommende foredrag Kaukasus

Foto: Stig Jensen

D. 8. januar kl. 13.00 kommer Stig Jensen og holder et foredrag om fugle, natur m.m. i Kaukasus. Stig fortæller og viser billeder fra ture til Georgien, Armenien og Aserbajdsjan

Natur og fugle i Danmarks største ældste skov

Svaleklire

Foto: Per Ekberg

D. 5. februar tager Per Ekberg os med på en rejse dybt ind i det mørkeste, men også det fineste af Grib Skovs natur.

Oplevelser i små forunderlige perler med noget, der minder om vild skovnatur, hvor gamle træer, sjældne svampe, planter og insekter og ikke mindst fugle stadig findes.

Det vilde kan stadig opleves om end i små bidder.

Det er kun små områder, der ikke er forandret. Store dele af denne store skov er i stadig forandring, men her yngler dog trods alt hvert år mere end 100 forskellige fuglearter. Per Ekberg har de sidste 20 år med et skiftende antal caretakere været ansvarlig for registrering og optælling af mere end 40 forskellige fuglearter i Natura 2000 området Grib Skov.

Han fortæller om de mange ynglefugles foretrukne biotoper og om de varierende bestande med de seneste bestandsopgørelser, som vil blive ledsaget af spændende fotos med flora, fauna og fugle.

Med Gøgen fra Tarifa til Nordkap

D. 5. marts tager Henrik Wejdling os med på en 6.000-km's dannelsesrejse gennem kultur- og naturlandskaber

Foredraget, der ledsages af billeder og små-videoer af svingende kvalitet, men krydret med stor entusiasme, fører os over tre måneder i foråret 2023 gennem 9 lande fra Tarifa, den sydligste spids på fastlands-Spanien, til Nordkap og Varangerhalvøen i det absolut nordligste fastlands-Norge. Hele tiden med fuglene og deres sam- og modspil med landskab og mennesker i fokus - og med Gøgen som fast følgesvend (lige indtil Kiruna, hvor den stod af).

Grib

Foto: Henrik Wejdling

Grågæssenes ture og foredrag, januar - august 2025

Tilmeldinger: Husk at hver tur skal indbetales for sig. Vælger du at melde dig til flere ture samtidig, skal det ske på hver sin overførsel

Databeskyttelse: Hvis du ikke ønsker at blive afbildet i Grågåsen eller Grågæssenes facebookside, må du give besked pr. mail til Seniorudvalget: seniorudvalget@outlook.com

Ture: Hvis du har behov for kørelejlighed i forbindelse med turene i egen bil, er du velkommen til at kontakte Pamela Bartholomeusz 2482 4345.

Turledere: Bjarne Andersen (4055 2314), Flemming Kragh Hansen (4020 0345), Joan Klausen (5192 8836) og Lis Geertz-Hansen (3013 2179)

Hvis du i sidste øjeblik forhindres i at deltage i en bustur, bedes du kontakte Jan Mollerup eller en af turlederne, så vi ikke står og venter på dig.

Onsdag den 8. januar 2025 kl. 13.00

Foredrag i Frodes Folkehus v. Stig Jensen.

Stig fortæller og viser billeder fra ture til Georgien, Armenien og Aserbajdsjan (se mere på side 28)

Entré plus kaffe/te: 50 kr. Kaffe/te fra kl.12.30.

Onsdag den 15. januar kl. 10.00- 14.00

Tur i egne biler til Helsingør og Nivå Bugt Strandenge.

Vi mødes ved Øresundsakvariets P-plads og går til området tæt ved. På vejen hjem gør vi holdt ved Nivå Bugt Strandenge.

Onsdag den 5. februar kl. 13.00

Foredrag i Frodes Folkehus v. Per Ekberg. Gribskov.

Per Ekberg er naturformidler og caretaker for Gribskov. (Se mere på side 28)

Entré plus kaffe/te: 50 kr. Kaffe /te fra kl. 12.30.

Onsdag den 26. februar kl. 7.00 -17.00

Bustur til Tissø m.v. kl. 7.00 – 17.00.

Vi mødes ved Ballerup Rådhus og kører efter opsamling ved 31A mod Tissø. Indbetal kr. 325,00 på reg.nr. 8401 konto 1190869, DOF København, Seniorudvalget senest den 1/1. Efter den 15/1 kan du forhøre dig om evt. restpladser hos Jan Chr. Mollerup (4050 8487). Max 35 deltagere.

Onsdag den 5. marts kl. 13.00

Foredrag i Frodes Folkehus v. Henrik Wejdling.

Med gøgen fra Tarifa til Nordkap. En 6.000 km's dannelsesrejse gennem kultur- og naturlandskaber. (se mere på side 29)

Entré plus kaffe/te: 50 kr. Kaffe/te fra kl. 12.30.

Onsdag den 12. marts kl.10.00- 14.00

Tur i egne biler til Vallensbæk og Ishøj Strandenge.

Vi mødes på Arkens Parkeringsplads og ser hvad der rør sig i området.

Mandag den 24. kl. 7.00 – onsdag den 26. marts kl. 17.00.

Den traditionsrige ”vintertur til Skåne/ Tranås”.

Vi mødes ved Ballerup Rådhus og kører efter opsamling ved Terminal 3 mod Sverige. Indbetal kr. 2.700 (delt dobbeltværelse) eller kr. 3.000 (enkeltværelse) på reg.nr. 8401 konto 1190869, DOF

København, Seniorudvalget senest den 1/12. Efter den 1/1 kan du forhøre dig om evt. restpladser hos Jan Chr. Møllerup (4050 8487). Max 30 deltagere inkl. Turledere og chauffør.

Onsdag den 23. april kl. 7.00- 17.00.

Bustur til Tempelkrog og Rørvighalvøen.

Vi mødes ved Ballerup Rådhus og kører først til Tempelkrog hvor vi går den sædvanlige tur rundt om søen. Indbetal kr. 310,00 på reg.nr. 8401 konto 1190869, DOF København, Seniorudvalget senest den 1/2. Efter den 15/3 kan du forhøre dig om evt. restpladser hos Jan Chr. Møllerup (4050 8487). Max 35 deltagere.

Onsdag den 7. maj kl. 19.00 – 22.00

Aftentur i Porsemosen.

Vi mødes på Vikingelandsbyens P-Plads i Risby og går en tur i Porsemosen m.v.

19. – 23. maj- mandag morgen til fredag aften- 5 dage, (mødetidspunkt kommer senere)

Den efterspurgte bustur til Unteres Odertal.

Et vandrigt naturområde på grænsen mellem Tyskland og Polen. Oder er grænseflod, og turene tirsdag, onsdag og torsdag foretages i bus med udgangspunkt i byen Schwedt.

På turen ned og hjem stopper vi ved andre interessante fuglelokaliteter.

Vi håber på mange spændende fugle. I området huserer sorte og hvide storke, hav- og fiskeørn, glenter, med lidt held lille skrigeørn, mange sangere, herunder bl.a. rørskovssangerne, savisanger og drosselrørsanger, sydlig nattergal, flere slags spætter, hejrer og moseterner. Pirol, pungmejse, skægmejse, hærfugl og isfugl er også ynglende i området udover ænder, gæs og lappedykkere. Med lidt held, odder og bæver.

www.nationalpark-unteres-odertal.eu er et sted at starte, hvis man vil læse lidt om området.

Pris i dobbeltværelse, med morgenmad på hotellet, frokostboks fra hotellet 4 dage og aftensmad i Schwedt 4 aftener, 7.000 kr. Pris i enkeltværelse, 8.300 kr. Tilmelding ved indbetaling inden 5.2.2025 på reg.nr. 8401 kontonummer 1190869 DOF København, Seniorudvalget. Efter den 1/3 kan du forhøre dig om evt. restpladser hos Jan Chr. Møllerup (4050 8487). Max 35 deltagere.

Onsdag den 4. juni kl. 9.00- 15.00

Tur i egne biler til Rusland.

Vi mødes ved Tegners Museum og går en tur i det spændende område. På vejen hjem kører vi til den nye platform ved Holløse Bredning.

Onsdag den 18. juni kl. 7.00-19.00

Bustur/Sæsonafslutning til det østlige Skåne.

Vi mødes ved Ballerup Rådhus og kører efter opsamling ved Terminal 3 til Skåne hvor vi starter ved Häslövs Änge inden vi fortsætter til Stenshoved. Indbetal kr. 370,00 på reg.nr. 8401 konto 1190869, DOF København, Seniorudvalget senest den 1/5. Efter den 1/6 kan du forhøre dig om evt. restpladser hos Jan Chr. Møllerup (4050 8487). Max 35 deltagere.

Onsdag den 6. august kl.10- 14.00

Tur i egne biler til Amagers Sydvestpynt.

Vi mødes på parkeringspladsen for enden af Kalvebodvej og går ud i området.

Mandag den 8 – torsdag den 11. september

Bustur til Nordjylland. Annonceres i Grågåsen nr. 2 i 2025.

Afbestillingsregler for Seniorudvalgets busture

Endagsbusture uden overnatning

Tilmelding til ture uden overnatning bekræftes **ikke** skriftligt. Hører du ikke noget, er du på deltagerlisten. Er turen overtegnet, bliver du kontaktet med tilbud om at komme på ventelisten.

Afbestilling må finde sted senest 7 dage før turens afholdelse. Det indbetalte beløb returneres, fratrukket et gebyr på kr. 50.-/pers.

Senere afbestilling giver ingen tilbagebetaling, medmindre det er muligt at få erstatningsdeltager(e) fra ventelisten. I få fald tilbagebetales det fulde beløb fratrukket et gebyr på kr. 50.-/pers.

Hvis du ikke mere ønsker at stå på ventelisten, må du melde fra senest 7 dage før turens afholdelse. Forbliver du på ventelisten, må du være disponibel indtil 12 timer før turens afholdelse. I modsat fald ingen tilbagebetaling. Bliver du ikke tilbudt turen, tilbagebetales det indbetalte beløb ubeskåret.

Flerdagsture med overnatning

Tilmelding til ture med overnatning bekræftes skriftligt af Seniorudvalget. Eventuel afbestilling skal være skriftligt via mail til: seniorudvalget@outlook.com.

A: Afbestilling mere end 30 dage før afrejse - tilbagebetaling af det indbetalte beløb, fratrukket kr. 200.-/pers.

B: Afbestilling fra 30-8 dage før afrejse - tilbagebetaling af det indbetalte beløb, fratrukket 50% af turens pris.

C: Afbestilling mindre end 8 dage før afrejse - ingen tilbagebetaling.

Såfremt turen er overtegnet, når du tilmelder dig, kommer du på venteliste, hvilket meddeles dig skriftligt. Hvis du undervejs ikke ønsker at stå på ventelisten, må du give besked herom senest 30 dage før turens afholdelse.

Er du på ventelisten og bliver tilbudt at deltage, gælder samme regler, som anført under punkt B og C. Du må være disponibel indtil 12 timer før turens afholdelse.

Bliver du ikke tilbudt turen tilbagebetales det indbetalte beløb ubeskåret.

Seniorudvalget anbefaler, at du tegner en afbestillingsforsikring.

Redaktion: Grethe Wenzell, E-mail: grethewenzell@webspeed.dk

Næste blad udsendes i april måned. Deadline: d. 15. marts 2025

